

PROIECT DIDACTIC

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Frătăuții Vechi, Suceava

PROFESOR: Luisa Georgiana TANASE

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

DISCIPLINĂ: Istorie

CLASA: a V-a

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Civilizația greacă și sinteza elenistică

LECȚIA: Alexandru Macedon și civilizația elenistică

TIPUL: PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

TIMPUL: 50 minute

COMPETENȚE SPECIFICE: 2.1. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric

2.3. Relatarea unui eveniment/proces istoric, utilizând informații din surse istorice

3.2 Descrierea rolului unor personalități în desfășurarea evenimentelor istorice

COMPETENȚE DERIVATE /OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

cognitive : 1. să identifice condițiile în care se afirmă Regatul Macedoniei;

2. să descrie epopeea lui Alexandru cel Mare din informațiile prezentate;

3. să analizeze importanța personalității lui Alexandru Macedon în istorie;

metodologice : 4. folosească în mod eficient fișa de lucru, harta istorică;

atitudinale : 5. demonstreze spirit de cooperare și de asumare a responsabilităților individuale și celor de grup.

METODE ȘI PROCEDEE :

- conversația; exercițiul de localizare pe harta istorică; pânza de păianjen; ciorchinele dirijat; eseul de cinci minute; descoperirea dirijată; rebusul; expunerea

RESURSE :

- fișe de lucru;
- hartă istorică: *Harta Imperiului Macedonean*;
- Imagini;
- Prezentare ppt., calculator, retroproiector;
- Secvențe film;
- Coli de carton.

FORME DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII :

- * activitate individuală;
- * activitate frontală;
- * activitate pe grupe de lucru.

BIBLIOGRAFIE :

* *Enciclopedie de istorie a lumii*, Ed. Aquila'93, Oradea, 2007.

Nr. Crt.	EVENIMENTUL DIDACTIC/ CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	OBIECTIVE OPERAȚIONALE/COMPETENȚE DERIVATE	TIMP	ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVULUI	STRATEGII DE REALIZARE:		
						RESURSE MATERIALE	METODE ȘI PROCEDEE	FORME DE ORGANIZARE
1.	MOMENTUL ORGANIZATORIC 1. Efectuarea prezenței și asigurarea unui cadru optim procesului de învățământ; 2. Anuntarea titlului noii lecții și a planului de predare-învățare; 3. Precizarea obiectivelor operaționale/competențelor derivate ; 4. Desemnarea liderilor în mod democratic;	O5	2 min.	-profesorul solicită elevului de servici să comunice numele colegilor absenți; -profesorul se asigură că există condițiile necesare desfășurării în condiții optime a demersului didactic; - profesorul anunță titlul noii lecții și a planului care va fi utilizat în însușirea noilor cunoștințe;	-elevul de serviciu comunică numele colegilor absenți; -elevii își notează titlul lecției; -elevii își desemnează în mod democratic liderii grupelor de lucru și comunică numele acestora;	- tabla; -cretă colorată;	-conversația;	-activitate frontală; -activitate individuală;

2.	REACTUALIZA REA CUNOȘ- ȚINȚELOR NECESARE DOBÂNDIRII DE NOI INFOR- MAȚII RĂZBOAIELE MEDICE	0.4	6 min.	- profesorul distribuie grupelor de elevi sarcinile de lucru; Grupa I - profesorul le solicită elevilor să completeze fișa de lucru cu informații referitoare la războaiele medice: cauze, lupte, personalități, urmări Grupa II - profesorul le solicită elevilor să descrie lupta de la Maraton după schema dată; Grupa III - profesorul le solicită elevilor să prezinte lupta de la Termopile și lupta de la Salamina pe baza cunoștințelor dobândite și a imaginilor din fișa de lucru; Grupa IV - profesorul le solicită elevilor să completeze rebusul existent pe fișa de lucru; informațiile solicitate elevilor în completarea rebusului vizează noțiuni specifice Greciei Antice;	- elevii împărțiți în patru grupe vor rezolva temele propuse de profesor; -elevii completează rebusul; pe verticala acestuia va ieși <i>Alexandru Macedon.</i>	- fișa de lucru nr. 1 - fișa de lucru nr. 2 - fișa de lucru nr. 3 - fișa de lucru nr. 4;	- pânza de păianjen - ciorchinele dirijat - eseul de 5 minute - rebusul	-activitate frontală -activitate individuală
----	---	------------	-------------------	---	--	--	---	---

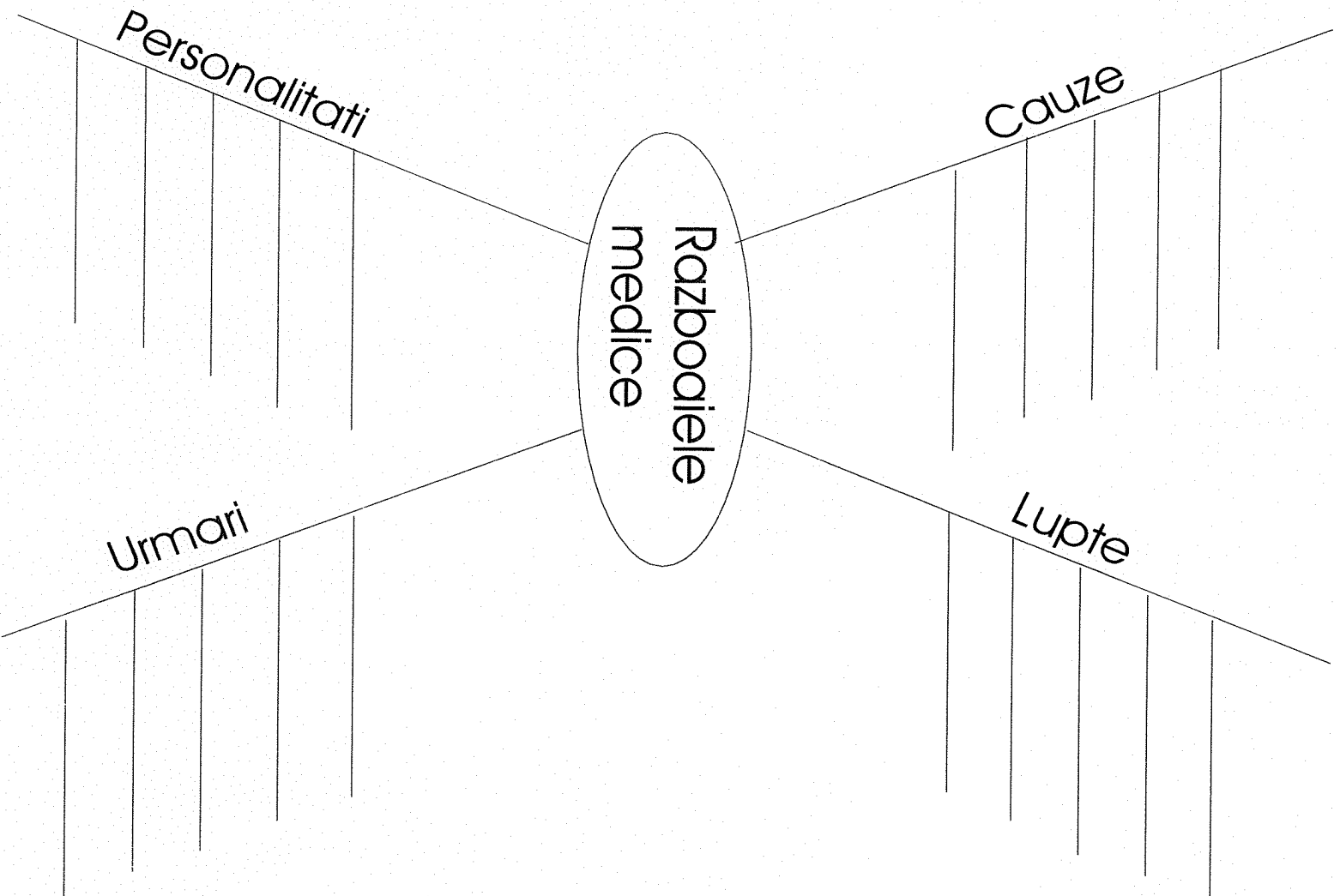
3.	DOBÂNDIREA DE NOI CU-NOȘTINȚE ALEXANDRU MACEDON 1.Regatul Macedoniei	O.1 O.2 O.3 O.4 O.5	4 min.	- Solicit elevilor să descopere anii de domnie ai lui Alexandru cel Mare, cine a fost acesta și cine era tatăl lui Alexandru cel Mare. - să identifice la harta Regatul Macedoniei	- precizarea anilor de domnie a lui Alexandru Macedon, cine a fost acesta, cine era tatal sau;	- fișa de lucru nr. 5; -harta istorică: <i>Harta Imperiului Macedonean</i>	- SINELG - explicația; - conversația	-activitate frontală; -activitate individuală
	2. Copilăria și adolescența lui Alexandru Macedon		8 min.	- solicit elevilor să descopere prin apelarea la informațiile prezente în sursa de învățare de pe fișa de lucru nr. 6, informațiile cu privire la copilăria și adolescența lui Alexandru Macedon;	- elevii completează tabelul <i>Copilăria și adolescența</i> lui Alexandru Macedon cu informațiile extrase de pe fișa informativă;	- fișa nr. 6	- descoperire dirijată - secvențe film	-activitate frontală; -activitate individuală
	3. Trăsăturile fizice și morale		5 min	- solicit elevilor să identifice trăsăturile fizice prin subliniere cu roșu și trăsăturile morale prin subliniere cu verde, apoi să completeze organizatorul grafic de tip descriptiv;	- elevii analizează, identifică, apoi completează organizatorul grafic de tip descriptiv cu trăsăturile fizice și morale ale lui Alexandru Macedon	- fișa nr. 7	- descoperire dirijată - descrierea -organizator grafic de tip descriptiv	- activitate frontală; - activitate individuală

	4. Campania de cucerire	O.1 O.2 O.3 O.4 O.5	8	- solicit elevilor să identifice principalele lupte purtate de Alexandru Macedon în campania de cucerire a Imperiului Persan, să descrie campania de cucerire, să identifice la hartă teritoriile incluse în Imperiului Macedonean;	- elevii analizează sursele de învățare prezentate pe fișa de lucru nr. 8, descrie marea expediție de cucerire a lui Alexandru Macedon, localizează la hartă teritoriile vastului său imperiu și completează organizatorul grafic de tip cronologic de pe fișa de lucru nr. 9 cu principalele bătălii;	-fișa nr. 8 -hartă istorică: <i>Harta Imperiului Macedonean</i> - imagini/ videoproiector - fișa nr. 9	- analiza - descrierea - exerciții de localizare pe hartă - secvențe film - organizatorul grafic de tip cronologic;	-activitate frontală; -activitate individuală
	5.Organizarea Imperiului		4 min	- Alexandru cel Mare a ajuns erou nu doar pentru faptele sale de vitejie, ci și pentru măsurile luate în vederea organizării imperiului; - le cere elevilor să analizeze informațiile existente pe fișa de lucru nr. 10 și să identifice măsurile luate de Alexandru Macedon pentru organizarea Imperiului;	- elevii studiază informațiile existente pe fișa de lucru nr. 10; - elevii, coordonați de profesor identifică și rețin măsurile luate de Alexandru Macedon;	-fișa de lucru nr. 10;	-învățarea prin descoperire; -analizarea; - explicația	-activitate frontală; -activitate individuală

	6.Moartea lui Alexandru Macedon/ Regatele elenistice		4 min	- le explic faptul că a încurajat sinteza dintre civilizația și cultura greacă și cea orintală, punând bazele culturii elenistice. - le cer elevilor să citească textul de pe fișa nr. 11 și să răspundă întrebărilor existente;	- elevii citesc textul de pe fișă și completează laturile hexagonului;	- fișa nr. 11	-imagini/ videoproector - ghidul de studiu; - hexagonul; - explicația	-activitate frontală; -activitate individuală
4.	CONSOLIDAREA NOILOR CUNOȘTINȚE DOBÂNDITE	O.2 O.3	7 min.	- profesorul monitorizează activitatea pe grupe a elevilor care au de realizat blazonul lui Alexandru Macedon; Grupa I - profesorul le cere elevilor să noteze câteva date privitoare la copilăria lui Alexandru Macedon; Grupa II - profesorul le cere elevilor să noteze câteva date privitoare la adolescența lui Alexandru Macedon;	- elevii organizați pe grupe au o anumită sarcină; după îndeplinirea sarcinii respective liderul grupei, prezintă tema primită și completează blazonul;	- foi - carioci - planșa	- blazonul	-activitate pe grupe de lucru omogene;

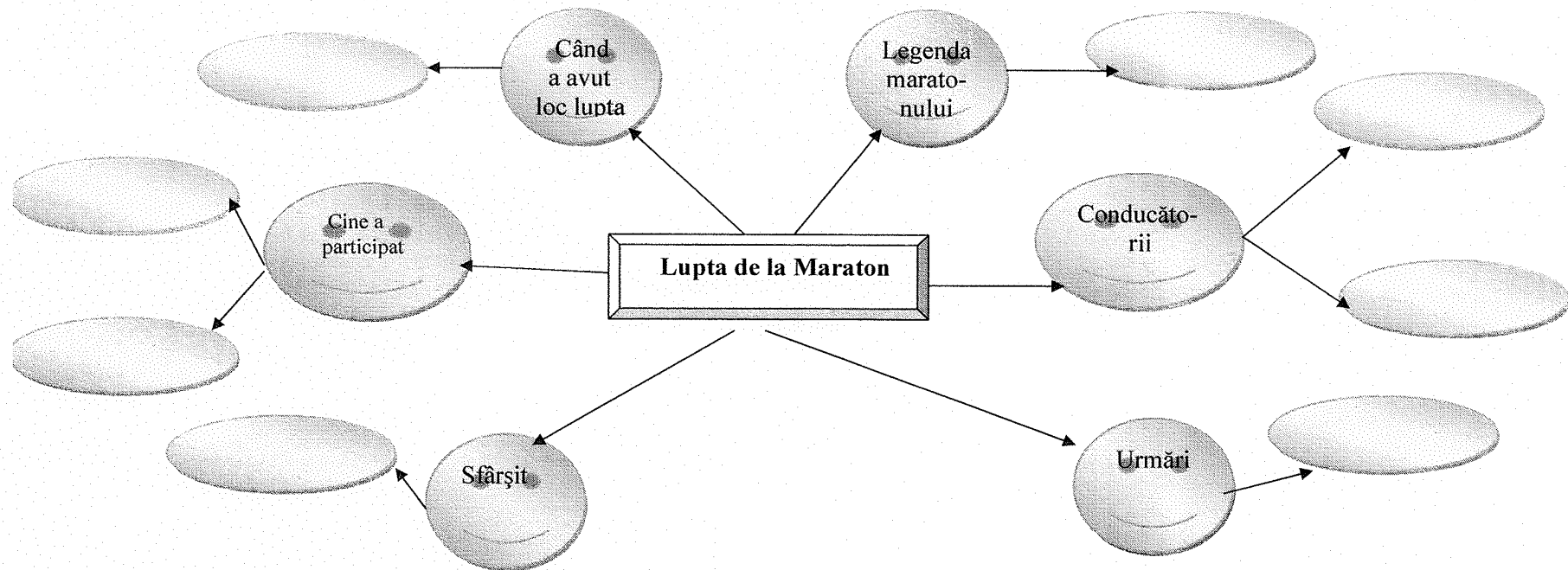
				Grupa III - profesorul le cere elevilor să noteze caracteristicile fizice și morale ale lui Alexandru Macedon; Grupa IV - profesorul solicită elevilor să noteze realizările politico-militare ale lui Alexandru Macedon.				
5.	AUTOEVALUAREA/EVALUAREA	0.5	2 min.	- profesorul analizează autoevaluarea făcută de elevi și subscie sau nu(argumentează de ce nu adoptă aceeași opinie) și notează elevii;	-elevii își autoapreciază activitatea proprie și pe cea a colegilor prin intermediul notelor;		-conversația;	-activitate frontală; -activitate individual;

Completați pânza de mai jos cu informațiile corecte.

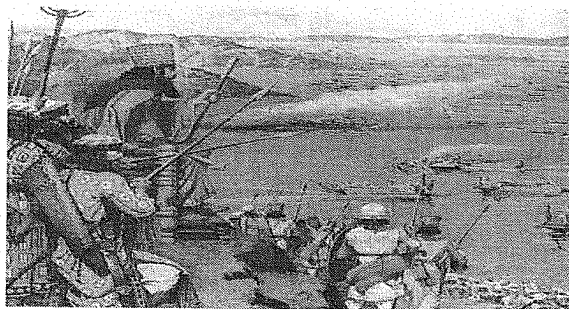
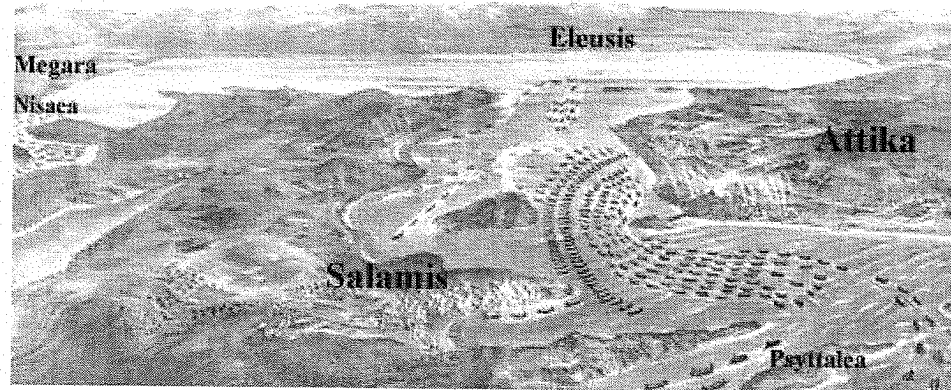
Fișa de lucru nr. 2

Completați schema:

Fișa de lucru nr. 3

Folosindu-vă de cunoștințele dobândite și de imaginile prezentate, descrieți luptele de la Termopile și Salamina.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Fișa de lucru nr. 5

Citiți textul de mai jos și apoi bifați cu + ceea ce ați aflat nou, cu – ceea ce contrazice informațiile pe care le-ați deținut, cu ? ceea ce nu vă este clar și cu V ceea ce știți deja.

Războiul Peloponesiac a fost prima manifestare a crizei lumii grecești. Înfrângerea Atenei are urmări în întreaga Grece. La începutul sec al IV-lea î.Hr., s-au desfășurat lupte neînclinate între cetățile grecești, ceea ce a provocat slăbirea acestora. Neînțelegerile dintre cetățile grecești sunt folosite de către Regatul Macedoniei, situat în nordul Greciei și condus, din 359 î.Hr., de către Filip al II-lea. Era unul dintre cei mai capabili oameni politici din acea vreme, mare diplomat și comandant militar. Voia să formeze un mare imperiu, să supună Grecia și Imperiul Persan. Și-a impus stăpânirea asupra Greciei în urma bătăliei de la Cheronea (338 î.Hr., iar în anul următor a declarat război Persiei. A fost asasinat, domnia fiind preluată de fiul său Alexandru (336-323 î.Hr).

Ovidiu Drîmba, *Istoria culturii și civilizației*, vol.3,
Editura Saeculum I.O., București, 1998

Copilăria

Încă din copilărie învață luptele, aruncarea lăncii, salturile, poezia și muzica. De la 9 la 16 ani va fi educat în Academia lui Aristotel, unul dintre cei mai mari învățați ai tuturor timpurilor, unde va dobândi cunoștințe de morală, politică, medicină, botanică, geometrie, geografie, filozofie, astronomie, literatură și o excelentă pregătire sportivă.

Adolescența

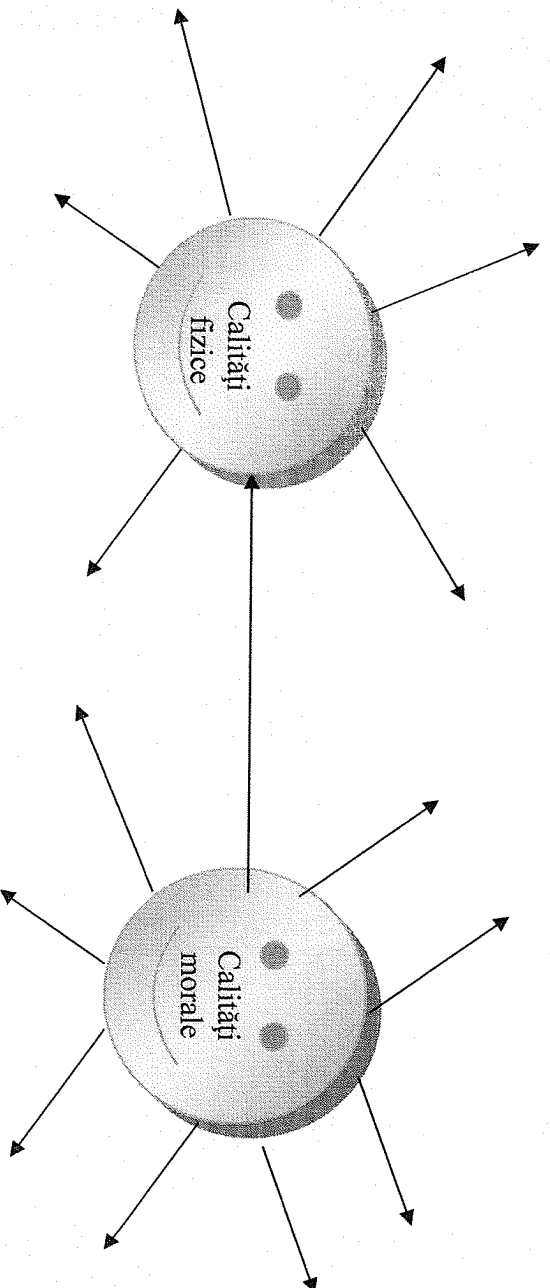
La 16 ani primește de la tatăl său funcția de regent și obține primele victorii. După doi ani, la 18 ani, în calitate de comandant al cavaleriei, are o contribuție hotărâtoare la victoria de la Cheronea. Iubește caii, învață călăria și îngrijirea cailor, ceea ce îi va fi de folos pe câmpul de luptă. Alexandru cel Mare deține totodată echipația și arta de a îngriji caii. Se spune că la curtea regelui Filip a fost adus un cal pe nume Bucefal (cu un cap enorm), pe care stăpânul vroia să-l vândă pe treisprezece talanți. Calul fiind sălbatic, de neastăpânit Filip nu a vrut să-l cumpere. Tânărul Alexandru s-a angajat să-l încalece și sub privirile îngrijorate și uimite ale tatălui său și ale curtenilor, a reușit să-l strunească, fapt care l-a determinat pe regele Filip să exclame că Macedonia este prea mică pentru cineva cu asemenea merite.

ALEXANDRU MACEDON	
COPILĂRIA	ADOLESCENȚA

Citiți textul de mai jos și apoi rezolvați sarcinile de lucru:

Aldari de tatăl său, în bătlui și în organizarea statului arădase maturitate, curaj, rezistență fizică și o inteligență neobișnuită. Era frumos, deschis, prietenos, darnic și omenos. Fiind însă foarte ambițios, convins că are menirea istorică să cucerească lumea întreagă și, fiind foarte violent, a dat dovadă adeseori de cruzime și lipsă de tact față de unii prieteni și aliați politici.

1. Subliniați cu roșu calitățile fizice ale lui Alexandru Macedon
2. Subliniați cu albastru calitățile morale
3. Completați schema

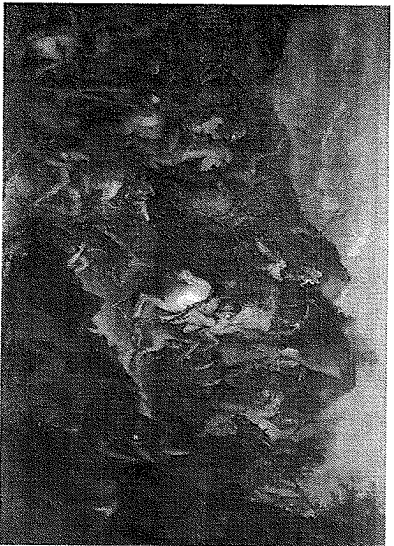
Analizați cele patru surse și descrieți campania de cucerire a lui Alexandru Macedon:

Campania de cucerire

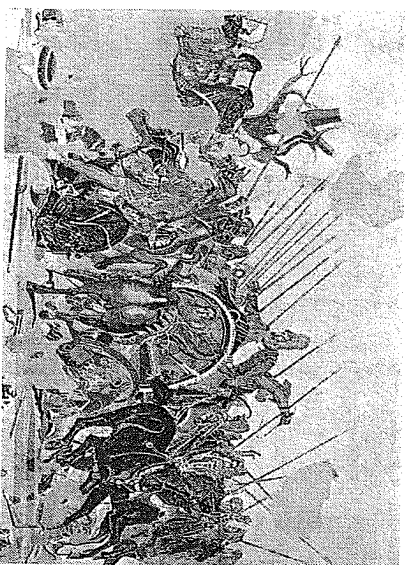
Ambiția regelui Alexandru era de a cuceri cea mai mare împărăție a acelor vremuri Imperiul Persan. La doi ani după ce a luat dominația a început marea expediție de cucerire a acestui imperiu. Alexandru a câștigat bătălie după bătălie și cele mai mari orașe din acea vreme au intrat rând pe rând în stăpânirea sa. Și-a început cariera militară învingându-l pe Darius III în 334 î. Hr. la Granicus. A continuat cucerind pe rând toate satrapile Imperiului persan. Bătălia de la Gaugamela din 331 î. Hr. marchează înfrângerea definitivă a Persiei. În zece ani a ajuns cel mai puternic rege al timpului său. Și ar fi mers probabil mai departe să cucerească India dacă ostașii lui nu s-ar fi revoltat, refuzând să mai lupte. Așadar, Alexandru cel Mare a întemeiat cel mai întins stat cunoscut până atunci în istorie, ce cuprindea Macedonia, Grecia, Asia Mică, Egiptul, Siria, Palestina, Persia, nord-vestul Indiei.

Ovidiu Drîmba, *Istoria culturii și civilizației*, vol.3,
Editura Saeculum I.O., București, 1998

BĂTĂLIA DE LA GRANICUS 334 î. Hr.

BĂTĂLIA DE LA ISSOS 333 î. Hr.

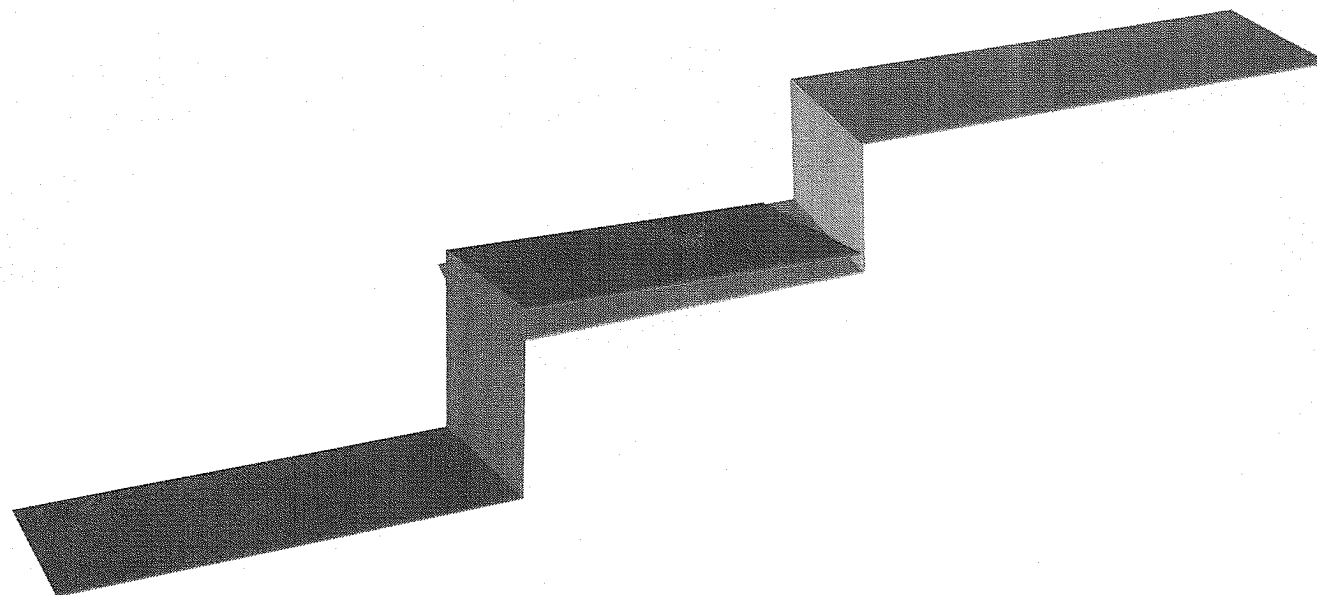

BĂTĂLIA DE LA GAUGAMELA 331 î. Hr.

Fișă de lucru nr. 9

Completați pe organizatorul grafic de mai jos principalele lupte duse de Alexandru Macedon:

Concluzii

.....

.....

.....

.....

.....